روزنه

تأکید مجدد آمانو بر پایبندی ایران به برجام

• **شرق:** روز گذشته بیانیه مقدماتی «یوکیا آمانو»، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، در ابتدای نشست فصلی شورای حکام، متشکل از ۳۵ کشور درباره راستی‌آزمایی و نظارت بر برنامه هسته‌ای ایران خوانده شد. در این بیانیه، آمانو هشدار داده برنامه جامع اقدام مشترک پیروزی مهمی برای راستی‌آزمایی است. در بخشی از این بیانیه آمده است: «آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اکنون برای بیش از دو سال است که در حال راستی‌آزمایی و نظارت بر اجرای تعهدات ایران در برنامه جامع اقدام مشترک است». اشاره مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تهدیدهای دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکاست که بارها گفته است اگر «ایرادهای فاجعه‌بار» توافق اتمی با ایران حل نشود، واشنگتن از برجام خارج خواهد شد. به گزارش خبرگزاری‌ها، یوکیا آمانو در این نشست گفت: «برجام در واقع دستاوردی چشمگیر در حوزه راستی‌آزمایی محسوب می‌شود و می‌توانم بگویم تا امروز ایران تعهدات برجامی خود را اجرا کرده است. این موضوع ضروری است که ایران به اجرای کامل این تعهدات ادامه دهد. اگر برجام شکست بخورد، شکستی بزرگ برای راستی‌آزمایی هسته‌ای و چندجانبه‌گرایی خواهد بود».

تأیید برای دهمین بار

پنجم اسفند بود که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) برای دهمین‌بار اعلام کرد ایران به محدودیت‌های اصلی اعمال‌شده بر برنامه هسته‌ای خود در چارچوب برجام، پایبند مانده است. خبرگزاری رویترز، نسخه‌ای را از گزارش سه‌ماهه ناظران اتمی سازمان ملل متحد در این زمینه منتشر کرد که بر اساس آن گزارش، فعالیت‌های ایران در این مدت از نظر ذخایر اورانیوم غنی‌شده و آب‌سنگین «مشکلی» نداشته است. این گزارش همچنین اعلام کرده ایران آژانس را درباره تصمیم برای ساخت پیشران هسته‌ای آگاه کرده است.

ساخت پیشران هسته‌ای در دستور کار

روز گذشته، آمانو در بیانیه‌ای که در ابتدای نشست فصلی شورای حکام خوانده شد، گفته: «آژانس از ایران درخواست کرده است شفاف‌سازی‌های بیشتری را درباره نیروگاه‌های مربوط به توسعه چرخه سوخت هسته‌ای در راستای استفاده از آن در پیشرانه‌های هسته‌ای در اختیار ما قرار دهد». مقامات ایرانی در نامه‌ای به سازمان انرژی اتمی، از قصد خود برای راه‌اندازی نیروگاه هسته‌ای صنعت دریایی در آینده خبر داده‌اند؛ اما آژانس خواستار شفاف‌سازی و توضیحات بیشتر ایران در این زمینه شده و افزوده اگر این تصمیم منجر به ساخت تجهیزات هسته‌ای تازه شود، باید اطلاعات اولیه در زمینه طراحی این دستگاه‌ها در اختیار این سازمان قرار بگیرد. ۱۱ آذر ۱۳۹۵ طرح تمدید تحریم‌های ۱۰ساله ایران که ماه قبل از آن از سوی مجلس نمایندگان به تصویب رسیده بود، با ۹۹ رأی مثبت و بدون رأی منفی در سنای آمریکا به تصویب رسید. این قانون به نام «ایسا» شناخته می‌شود که در زمان اجرای برجام نیز وجود داشت و تمدید آن تأثیری در ادامه اجرای این توافق نداشت؛ اما به واسطه بندهایی از برجام که هر تحریم جدید را ناقض آن می‌شناخت، شورای عالی امنیت ملی این اتفاق را نقض برجام دانست و رئیس‌جمهوری در واکنش به آن، دستور تسریع در ساخت پیشران‌های هسته‌ای را اعلام کرد. بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی، نیز در همین زمینه به «ایسنا» گفته است: «موضوع پیشران هسته‌ای از برنامه‌های در دستور کار کشور بوده است؛ اما سرعت‌دادن به آن و در اولویت قراردادنش، بی‌ارتباط با برجام و نوع رفتار طرف مقابل به‌ویژه رفتار آمریکایی‌ها نیست».

ادامه‌بیانیه

در بیانیه مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی آمده است: «آژانس به راستی‌آزمایی خود درباره انحراف‌نداشتن استفاده از مواد هسته‌ای اعلام‌شده از سوی ایران در راستای پادمان‌های هسته‌ای آژانس ادامه می‌دهد. ما به همه سایت‌ها و مکان‌هایی که مورد نیاز بوده است، در ایران دسترسی داشته‌ایم. همچنین بررسی وجود هرگونه ماده و اقدامات هسته‌ای اعلام‌نشده در ایران ادامه خواهد یافت». به گفته آمانو، ارزیابی‌ها درباره مواد و فعالیت‌های هسته‌ای اعلام‌نشده در ایران همچنان ادامه دارد. مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره اجرای توافقات پادمان‌های «پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای» در سوریه نیز گفته: «درباره اجرای پادمان‌ها در جمهوری عربی سوریه باید بگویم هیچ تحولات جدیدی از زمان آخرین گزارش من برای شورای حکام رخ نداده است. من درخواست خود را از سوریه برای همکاری کامل با ما در زمینه همه مسائل حل‌نشده تجدید می‌کنم». اگرچه بارها مدیرکل آژانس تأکید کرده ایران به تعهدات خود در چارچوب توافق هسته‌ای پایبند بوده است؛ اما دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، توافق هسته‌ای را «توافقی بد» یا «بدترین توافق تاریخ» خوانده و تهدید کرده است اگر مواردی درباره فعالیت‌های موشکی و محدودیت‌های هسته‌ای دائمی برای ایران به توافق اضافه نشود، آمریکا از آن خارج خواهد شد. ادعایی که مقامات ایرانی در پاسخ به آن می‌گویند برجام توافقی هسته‌ای بوده و نمی‌توان آن را به مسائل دیگر گره زد. حالا یوکیا آمانو نیز برنامه جامع اقدام مشترک را پیروزی مهمی برای راستی‌آزمایی خوانده و نسبت به آینده آن هشدار داده است.

politics@sharghdaily.ir

در همایش «اصلاحات؛ چالش‌ها، راهکارها و چشم‌انداز» بررسی شد

اقتصاد ایران نئولیبرالی است یا رانتی

عکس: حانیه عظیمی

شرق: همایش «اصلاحات؛ چالش‌ها، راهکارها و چشم‌انداز» روز گذشته در دو پنل در دانشگاه تهران برگزار شد. سخنرانان پنل اول این همایش، حمیدرضا جلائی‌پور، علی سرزعیم و حسام سلامت بودند. سخنران سوم این پنل سرزعیم بود که اعتقاد داشت «عدالت دلیل انقلاب» بود؛ اما «در زمینه اجرای عدالت، تئوری نداشتیم». استاد اقتصاد دانشگاه علامه گفت: آقای خاتمی با شعار عدالت و توسعه سیاسی آمد، ولی در ادامه شعار عدالت روی زمین ماند و احمدی‌نژاد این پرچم را برداشت و توانست به قدرت تکیه بزند. سرزعیم بعد از اتمام حرف‌هایش، جلسه را ترک کرد تا به کلاس دانشگاه خود برسد. این باعث شد جلائی‌پور و سلامت در ادامه فرصت گفت‌وگو و نقد بحث‌های یک‌دیگر را پیدا کنند. در ادامه خلاصه‌ای از بحث این دو را همراه با گفت‌وگوی آخر جلسه می‌خوانید.

جلائی‌پور: اقتصاد کلان ایران دولتی و رانتی است

۹۰ سال است به‌طور مشخص جامعه ایران در معرض تغییرات نامتوازن قرار دارد؛ یعنی در جامعه چیزهای بسیاری تغییر کرده، ولی هنوز توسعه سیاسی وجود ندارد. مردم توانایی‌هایی پیدا می‌کنند، ولی محترم شمرده نمی‌شوند. ۹۰ سال است که هرچه جلوتر می‌آییم، این روند تشدید می‌شود. اقتصاد کلان ایران دولتی، رانتی و تبعیض‌آمیز است. یک تیول‌داری مدرن است. خلق‌الله این را می‌بینند و ناراحت می‌شوند. من قبول ندارم که این اقتصاد نئولیبرالیستی است. این آدرس غلط‌دادن است. دولت آقای روحانی نماد نئولیبرالیسم می‌شود و تندروهای داخلی نماد عدالت. یکی از راه‌های شناخت جامعه، وقتی است که جنبش اتفاق می‌افتد. یکی از افتخارات این است که امنیت حاکم‌شده، ولی چیزی که متوجه شده‌ایم این است که ناامنی به‌سرعت می‌تواند گسترش پیدا کند. از طرفی فکر می‌کردیم اپوزیسیون جمهوری اسلامی دموکراتیک است؛ اما معلوم شد یک لایه فاشیستی قوی دارد. من اگر جای مسئولان باشم، اصلاحات را جدی می‌گیرم. هنوز علائم نشان نمی‌دهد که جدی گرفته شده باشد. دولت باید بتواند همه را به اصلاحات وادارد. کاری را که روحانی در قضیه برجام کرد، باید برای اصلاحات در سیستم سیاسی انجام دهد. باید آنها را به اصلاحات دعوت کنند. نکته بعدی رفراندوم‌طلب‌ها هستند که می‌گویند ما خشونت‌طلب و سرنگونی‌طلب نیستیم و می‌خواهیم به آرای مردم مراجعه کنیم. رفراندوم دو پیش‌شرط دارد؛ یکی اینکه بشود درباره هرچه بخواهیم در صداوسیما صحبت کرد. درباره هرچه بخواهیم رفراندوم برگزار کنیم، باید بتوانیم در صداوسیما صحبت کنیم. دوم هم اینکه حاکمیت و جامعه مدنی با هم به توافق برسند؛ چراکه اگر نرسند، دعوا می‌شود و کشور به سمت ناامنی می‌رود. اینجا خاورمیانه است، سوئیس که نیست. این دو پیش‌زمینه باید فراهم شود. بنابراین رفراندوم با اینکه حرف قشنگی است؛ اما به نظر من اجراشدنی نیست. می‌ماند راه اصلاحات. من قبول دارم که اصلاحات هم باید اصلاح شود؛ اما توجه کنید اصلاحات در ایران کار سختی است. دولت موازی را باید اصلاحات کرد که یک وزنه ۴۰۰کیلویی است. هرکس می‌خواهد این کار را بکند، باید از وزنه‌های کوچک شروع کند. به‌جای اینکه حرف‌های بزرگ بزنیم، در یکی، دو سال آینده روی چند سیاست متمرکز شویم؛ اول اینکه به دولت کمک کنیم اقتصاد را بهبود ببخشد. اقتصاد در ایران مقوله‌ای سیاسی است و فقط اقتصادی نیست. کسی هم که می‌تواند ایجاد شغل کند، چه داخلی چه خارجی، باید بیاید؛ اما نمی‌آید. باید این را حل کرد. بهبود و کارآمدکردن چتر حمایتی دولت از اقشار ضعیف، سیاست بعدی است. ۳۰ درصد منابع دولتی در ایران خرج اقشار ضعیف می‌شود؛ اما چطور و با چه کیفیت و کارایی‌ای؟ باید به این توجه کرد.

باید سیاست خارجی‌ای داشته باشیم که به این اقتصاد بخورد. سیاست خارجی فعلی ما به این اقتصاد نمی‌خورد. اقتصادی که می‌خواهد اشتغال ایجاد کند، سیاست خارجی خاصی می‌خواهد. در سیاست داخلی هم کارهایی باید انجام داد. این صداوسیما دارد جامعه را تخریب می‌کند. موفق‌ترین برنامه‌های صداوسیما که طنزهایش است، جامعه را تکه‌تکه می‌کند، بقیه برنامه‌ها بماند. بنابراین ما این وزنه‌ها را باید بزنیم و اگر بزنیم، کم‌کم شاید اوضاع بهتر شود و شرایطی را بتوان فراهم کرد که اصلاحات در دولت موازی انجام شود.

حسام سلامت: اصلاح‌طلبی به عدالت فکر نکرد و تا اطلاع ثانوی نمی‌تواند فکر کند

من تلاش می‌کنم تا نشان دهم چرا و از مجرای چه تاریخی اصلاح‌طلبی نتوانسته است به عدالت فکر کند و به نظرم تا اطلاع ثانوی هم نخواهد توانست که به عدالت فکر کند. دست‌کم یکی از ایدئولوگ‌های اصلاحات، آقای حجاریان هم این را قبول دارد که اصلاحات نظریه عدالت ندارد.

اصلاح‌طلبان از ۸۴ به بعد عدالت و عدالت‌خواهی را همواره به‌مثابه گفتمانی که فقط به درد پوپولیست‌ها می‌خورد، تصویر کردند. تا الان هم تصورشان این است که سال ۸۴ جریانی که قدرت گرفت، توانست به صورت مردم‌فریبانه از عدالت استفاده کند و قدرت را به‌چنگ آورد. انگار عدالت پیشاپیش فقط به درد مردم‌فریبان می‌خورد. این [اتفاق] باعث نشد که جریان اصلاح‌طلبی در خودش بازنگری کند که چطور شد که کانسپت عدالت به دست رقبای آنها افتاد. چرا گفتمان اصلاح‌طلبی نمی‌تواند عدالت را مسئله‌مند کند و خودش شعار آن را بدهد و گفتمان آن را پیش ببرد و آن را صورت‌بندی کند. حذف‌شدن مسئله عدالت از گفتمان اصلاح‌طلبی را نمی‌توان فهمید؛ مگر اینکه به تاریخ جریان اصلاح‌طلبی در جامعه سیاسی ایران نیم‌نگاهی بیندازیم. اوایل دهه ۶۰ جریانی که ما امروز به اسم اصلاح‌طلبی می‌شناسیم، همان جریان چپ اسلامی بود. هم در ساحت شعارهای سیاست خارجی و دیپلماسی که شعارها امپریالیسم‌ستیزی و استکبارستیزی بود، هم در سیاست‌های داخلی آنها می‌توان دفاع از دولت حمایت‌گر را دید. حذف تدریجی جریان چپ اسلامی از هسته اصلی قدرت و به‌حاشیه‌رفتن آنها بعد از مجلس سوم باعث یک دگردیسی گفتمانی در این جریان شد. برای همین وقتی در ۷۶ سروکله اصلاح‌طلب‌های فعلی و همان چپ اسلامی قدیم پیدا شد، یک دگردیسی گفتمانی خیلی جدید به وجود آمده بود؛ هم در ساحت دیپلماسی که شعار تنش‌زدایی بود و هم در ساحت داخلی که شعار اولویت توسعه سیاسی یا همان لیبرالیسم سیاسی بود. اگر چرخش گفتمانی را لحاظ نکنیم و حواسمان نباشد که چپ‌های سابق هستند که شده‌اند لیبرال‌های فعلی (البته لیبرال را با تسامح به کار می‌برم) نمی‌توانیم گم‌شدن شعار عدالت در این جریان را توضیح دهیم. در نیمه دوم دهه ۷۰ با اصلاح‌طلب‌هایی طرف هستیم که در حوزه اقتصاد شعارهای بازار آزادی می‌دهند و مسئله اصلی آنها «رشد اقتصادی» است و آن را فقط می‌توان از سیاست‌های بازار آزاد دنبال کرد. وقتی تمرکز شما بر رشد اقتصادی از طریق بازار آزاد باشد، دیگر این سیاست را نمی‌توانید به این راحتی به عدالت پیوند بزنید. یک مثال ساده می‌زنم؛ رونق کسب‌وکار که شعاری است که امروز تمام بازارآزادی‌های ایران می‌دهند و بر این فکت استوار است که ما دچار رکود اقتصادی هستیم. یکی از شرایط رونق کسب‌وکار چیست؟ موقتی‌سازی نیروی کار، مقررات‌زدایی از بازار کار، ارزان‌سازی نیروی کار و چیزهایی از این دست. وقتی از عدالت صحبت می‌کنیم، داریم از عدالت برای محذوفان و ضعیفان صحبت می‌کنیم. عدالت همواره زمانی مطرح می‌شود که جامعه به صورت سیستماتیک عده‌ای را طرد می‌کند. آن سیاست‌هایی که گفتم، مطمئنا با به‌حاشیه‌راندن بیشتر و بیشتر و فرودست‌سازی فزاینده طرف ضعیف ماجرا - نیروی کار - همراه خواهد شد. یکی از پیامدهای محوری شعار رونق کسب‌وکار این است که دیگر نمی‌توانید از عدالت صحبت کنید. امکان آشتی‌دادن اینها وجود ندارد. بنابراین با وجود اینکه هرازچندگاهی اصلاح‌طلبان می‌گویند ما از عدالت سخن نگفتیم و باید نظریه عدالت داشته باشیم، این جریان نتوانسته به عدالت فکر کند. مسئله تنبلی فکر یا خلاقیت نیست؛ بلکه امتناع‌ها و ناممکنی‌های ساختاری‌ای وجود دارد که اصلاح‌طلبان حتی اگر بخواهند هم، ناتوان‌اند از اینکه نظریه منسجمی در قبال عدالت داشته باشند. به‌ویژه از اصلاحات دوم به بعد؛ یعنی از ۹۲ به بعد. من با قاطعیت نام برنامه‌های اقتصادی [فعلی] را نئولیبرالیستی می‌گذارم. البته آن‌قدر ساده‌انگار نیستم که فکر کنم کل نظام اقتصادی ایران نئولیبرالیستی است. اقتصاد ما التقاطی است و در جهت‌های ناهم‌جهتی کار می‌کند که یکی از این جریان‌های نیرومندی که دارد دست‌بالا را پیدا می‌کند و دست‌بالا را هم پیدا کرده، همین جریان نئولیبرالیستی است.

شعارهای اصلاحات دوم برخلاف شعار اصلاحات اول، تقدم توسعه اقتصادی بر توسعه سیاسی است. اصلاحات اول می‌گفت باید حدی از شفافیت و دموکراسی در کار باشد تا در گام‌های بعدی بتوان از توسعه اقتصادی حرف زد. ولی اصلاحات دوم که دست بالا را در آن جریان اعتدال دارد قضیه را برعکس کرد. این جریان به ما خواهد گفت که حتی اگر به‌دنبال دموکراسی و تقسیم قدرت هستید، ممکن نمی‌شود مگر از مجرای توسعه اقتصادی. امکان فکرکردن به عدالت در چنین جریانی وجود ندارد. نکته آخر، اصلاح‌طلبان از حرف‌زدن درباره بسیاری از سوژه‌های عدالت امتناع کرده‌اند؛ این‌هم به فقدان نظریه عدالت برمی‌گردد. تا جایی که من می‌فهمم عدالت سه سویه دارد و باید هم‌زمان بر هر سه سویه آن دست گذاشت؛ وجه اول نظریه عدالتی که من از آن دفاع می‌کنم و فکر می‌کنم جریان عدالت تابه‌حال نتوانسته به آن نزدیک شود، بازتوزیع قدرت است. سطح دوم نظریه عدالت، بازتوزیع ثروت است. وجه سوم عدالت، بازشناسی هویت‌هاست و گره می‌خورد به عدالت حقوقی. در سطح سوم جریان اصلاح‌طلبی کلا می‌لنگد. با وجود اینکه اصلاح‌طلبان درباره برخی از این وجوه صحبت کرده‌اند، هیچ‌گاه نتوانسته‌اند نظریه عدالت داشته باشند. بحثم را با نکته‌ای رو به آینده تمام می‌کنم. فکر می‌کنم شیره این دوگانه به‌بن‌بست‌خورده - اصلاح‌طلب و اصولگرا - کشیده شده است. جامعه سیاسی ایران به این معنا دچار بحران نمایندگی است و بخشی از مطالباتی که از دیدگاه من مطالبات عدالت‌طلبانه است، فاقد نیروی سیاسی مشخصی است که بتواند این مطالبات را نمایندگی کند. این [موضوع] چه را اقتضا می‌کند؟ چیزی که من مایلم از آن تعبیر کنم به «نیروی سوم». مهم نیست شعار «اصلاح‌طلب، اصولگرا دیگه تمومه ماجرا» را ۵۰ نفر گفته باشند یا اصلا یک نفر گفته باشد، دست‌کم من تحلیل سیاسی‌ام را بر این شعار سرمایه‌گذاری می‌کنم؛ این شعار بخشی از حقیقت ماجرا را آشکار می‌کند، یعنی به‌بن‌بست‌خوردن جامعه سیاسی دوگانه ایران که هیچ‌کدام نمی‌تواند به عدالت به‌عنوان مسئله‌ای بنیادی فکر کند. نه نیروهای اصولگرا که عدالت را به‌مثابه «مردم‌نوازی پدرسالارانه» می‌فهمند و بر بنیادهای بی‌عدالتی ساختاری استوار هستند و نه جریان اصلاح‌طلب که به نظر من امکان فکرکردن منسجم و سیستماتیک را به عدالت به دلایلی که گفتم ندارد.

بنابراین من این دعوی دوستمان آقای جلائی‌پور را که حکومت باید به اصلاحات تن بدهد و نظارت استصوابی را کم کند، نمی‌پذیرم. به نظر من این دعوی را باید رادیکالیزه کرد، به‌طوری‌که امکان رقابت برای همه نیروها باز شود و به هر چیزی کمتر از این قناعت کنیم، شکاف‌های جامعه سیاسی ایران را پوشانده‌ایم. «سوسیال‌دموکراسی سکولار» یک ضرورت تاریخی است تا بتواند فضا را بشکاند.

«نئولیبرالیسم» یا «دولت موازی» مسئله کدام است؟

او در ادامه این نکته را پذیرفت که دو جریان موجود تمام مطالب اجتماعی جامعه ایرانی را نمی‌توانند پوشش دهند. از به‌وجودآمدن جریان سوم استقبال کرد، اما تعبیر سلامت را مبنی بر «کشیده‌شدن شیره دوگانه اصلاح‌طلبی و اصولگرایی» نپذیرفت. او چالش‌های قرن ۱۹ اروپا را سازنده بنیان‌های احزاب آن کشور در قرن بعد دانست. با اقتباس از این تجربه تاریخی، جدل و نزاع اصلاح‌طلبان و اصولگرایان را حرکت به سمت دموکراسی و توسعه سیاسی را لازمه بسیاری از اصلاحات دیگر دانست. جلائی‌پور گفت: «اصلا قبول ندارم که اصلاح‌طلبان به عدالت فکر نکردند و نمی‌کنند». جلائی‌پور «توسعه همه‌جانبه» که یکی از شعارهای دولت اصلاحات بود را به‌عنوان گواهی از دغدغه‌های عدالت‌طلبانه اصلاحات مطرح کرد. استاد دانشگاه تهران به انتخابات ریاست‌جمهوری اردیبهشت اشاره کرد و ادعا کرد که اگر این دوگانه اصلاح‌طلبی و اصولگرایی به بن‌بست خورده‌اند، پس چطور می‌توان مشارکت بالای ۷۰ درصد را توضیح داد. سلامت در جواب به این نکته، از خود مثال آورد که رأی داده است و افزود: «لزوم کنش پراگماتیستی در ایران» مشخص است. این فعال دانشجویی یکی از دلایل اقبال به اصلاح‌طلبان را نبود «آلترناتیو ممکن در مقابل راست‌های تندرو» بیان کرد. تصویری که او از تاریخ جریان اصلاحات ترسیم کرد، استحاله‌ای گام‌به‌گام بود. سلامت گفت: «در همه زمینه‌ها حتی در چهره‌های اصلاح‌طلب می‌توان نشان داد که این جریان به کجا رسیده است». او بخشی از این استحاله را به‌خاطر ماهیت دوزیست این جریان دانست؛ جریانی که می‌خواست هم‌زمان اصلاح کند و در ساختار باقی بماند.

جلائی‌پور تأکید سلامت بر «نظریه عدالت» را بجا ندانست و در مقابل از دکترین معطوف به عدالت صحبت کرد. او بر نظریه عدالت «جان رالز» تأکید کرد و گفت آثار رالز در کتاب‌ها و بحث‌های یکی از متفکران اصلاح‌طلب کاملا ظهور و بروز داشته است. جلائی‌پور معتقد است که این متفکر اصلاح‌طلب آزادی را ذیل عدالت دانسته و حتی در نظریه خود اخلاق و کشورداری را هم بر عدالت مبتنی کرده است. این استاد علوم اجتماعی در جواب به بحث‌های نئولیبرالیسم گفت: «دوسوم منابع مالی در بانک‌های رسمی نیست.» با این ادعا دوباره بر اهمیت فهم دولت موازی تأکید کرد و از سلامت پرسید که چرا اقتصاد ایران را مرکانتیلیستی نمی‌داند؟ سلامت در پاسخ گفت دو بال اقتصاد ایران یکی نئومرکانتیلیستی و یکی نئولیبرالی است، اولی را دولت موازی نمایندگی می‌کند و دومی را دولت آشکار.

خبر

محسنی‌اژه‌ای: هر خودکشی به دلیل سختی در زندان نیست

• **ایسنا:** سخنگوی قوه قضائیه، روز گذشته در جمع دانشجویان دانشگاه شهید رجایی، در پاسخ به سؤالی که احمدی‌نژاد نظام را به چالش می‌کشد؛ اما برای رئیس دولت اصلاحات محدودیت ایجاد می‌شود، گفت: «راجع به محدودیت‌های آقای خاتمی که قبلا توضیح دادم؛ اما در مورد آقای احمدی‌نژاد قوه قضائیه در زمان مقتضی اقدام می‌کند».

حجت‌الاسلام محسنی‌اژه‌ای در پاسخ به سؤالی که برخی در زندان‌ها خودکشی می‌کنند و برخی هم آن‌قدر آزادی دارند که طلا و سکه جابه‌جا می‌کنند، افزود: «یعنی می‌گویید کسی را زندان نبریم؟ در رابطه با اغتشاشات یک نفر و در رابطه با جاسوس‌ها هم یک نفر خودکشی کرده است. همه خودکشی‌ها به خاطر سختی در زندان نیست. خیلی وقت‌ها به خاطر افشانشدن اطلاعات‌شان است. در اوایل انقلاب، وقتی منافقین دستگیر می‌شدند و اطلاعات‌شان افشا می‌شد، با قرص سیانور خودکشی می‌کردند».

او افزود: «در همین پرونده معروف به محیط زیست، هیچ سختی در زندان نبود و فشاری از نظر غذا، بهداشت و دارو نداشت و الان هم خود من نمی‌دانم با چه انگیزه‌ای این کار را کرده است و هیچ نوشته یا چیزی هم کشف نشده است. چه زمانی می‌توانیم تلاش کنیم که زندانی در زندان، جرم نکند. یکی از شرایط اولیه این است که این افراد که به‌خصوص افراد خاص یا گروهکی هستند، چیزی را نتوانند به راحتی وارد زندان کنند. داشته‌ایم کسی را یک کیلو و صد گرم هروئین بلعیده و وارد زندان کرده است. این کار جز با امکانات فنی میسر هست یا نیست؟ واقعا ما در تمام ورودی‌های زندان‌ها این دستگاه را نداریم؛ زیرا بودجه می‌خواهد. یک کار دیگر هم وجود دارد و آن هم قرنطینه‌کردن فرد است که دارو بدهیم که این کار را نمی‌کنیم؛ زیرا بلافاصله شکمش می‌ترکد؛ یعنی کار سختگیرانه امکان‌پذیر هست؛ اما ضررهای دیگری دارد».

سخنگوی دستگاه قضا درباره اینکه برخی زندانیان از امکانات خوبی برخوردار هستند، عنوان کرد: «همه زندانیان از نظر امکانات یکسان نیستند. به دو دلیل؛ اول اینکه برخی پارتی‌بازی می‌کنند که این نباید وجود داشته باشد و درست نیست؛ اما وجود دارد. برخی اوقات هم سازمان زندان‌ها می‌گوید اگر خواستید از خانه غذا بیاورید، بلامانع است».